

Kerkvaders

Getuigen van het geloof en Christelijk leven in de eerste eeuwen.

St. Cyprianus van Carthago (+258)

bisschop en martelaar

Cyprianus van Carthago (+258).

Overzicht

- 1. eerste levensjaren.
- 2. vervolging onder keizer Decius (250).
- 3. synode van Carthago in 251.
- 4. eenheid van de Kerk.
- 5. novatianisme.
- 6. lapsi (gevallenen).
- 7. herdopen van de heretici.
- 8. beroep op Rome.
- 9. marteldood.
- 10. geschriften.
- 11. leer.

Cypri

Zijn eerste levensjaren.

- Cæcilius Cyprianus, bijgenaamd Thascius, geboren tussen 200 en 210
- bekeerde zich kennelijk op middelbare leeftijd.
 - ▶ was een bekend en welgestelde redenaar en pleiter in Carthago (N.-Afrika)
 - ▶ info over zijn later leven dank zij zijn diaken: de H. Pontius.
 - ▶ zijn gave van welsprekendheid blijkt uit zijn werken.
 - ▶ hij was geen denker, geen filosoof of theoloog,
 - ▶ maar een administrator met grote energie en een sterk karakter.

Cyprianus

Zijn leven

- Hij bekeerde zich door toedoen van een bejaarde priester Caecilianus, bij wie hij kennelijk later introk.
 - ▶ op zijn sterfbed vertrouwde Caecilianus zijn vrouw en kinderen toe aan de zorgen van Cyprianus.
- Cyprianus die toen nog catechumeen was besloot celibatair te leven en een groot deel van zijn inkomsten aan de armen te geven.
 - ▶ hij verkocht zijn eigendom, inclusief zijn tuinen in Carthago.
 - ▶ zijn vrienden kochten deze echter terug en schonken hem die weer.
 - ▶ door de dreigende vervolging heeft hij ze niet opnieuw verkocht.
- hij werd waarschijnlijk gedoopt in 246 (waarschijnlijk op paaszaterdag 18 april)

Cyprianus

Zijn leven

- zijn eerste Christelijk geschrift is *Ad Donatum* (246)
 - ▶ is een monoloog gesproken tot een vriend.
 - ▶ het lijkt hem onmogelijk om de ondeugd te overwinnen vóór hij de genade van God gekregen had.
 - ▶ spreekt over de ondergang van de Romeinse maatschappij, de gladiatorenengevechten, het theater, corrupte rechtbanken, de vergankelijkheid van politiek succes, enz. .
 - ▶ de enige uitweg is het bescheiden leven van gebed en studie van de Christen.
- een ander vroeg werk is *Testimonia ad Quirinum*
 - ▶ handelt over de overgang van de Oude Wet naar de vervulling in Christus.
 - ▶ het werk is van het grootste belang voor de geschiedenis van de oude Latijnse versie van de Bijbel.
- een boek over het martelaarschap *Ad Fortunatum*

Cyprianus

Zijn leven

- Cyprianus werd snel na zijn bekering bisschop van Carthago in 248 of het begin van 249
- hij was aartsbisschop van proconsulair Africa, Numidië en Mauretanië, dat ongeveer 100 bisdommen omvatte
 - hij had echter geen jurisdictie over deze bisschoppen
- hij werd door het volk gedwongen om bisschop te worden
- 5 priesters verzetten zich tegen deze keuze en die bleven zijn vijanden

Cyprianus

De vervolging onder Decius (250)

- 38 jaar waren er geen vervolgingen geweest
- er waren wel grote problemen in de Kerk
 - zelfs een aantal bisschoppen leefden erg werelds en waren er uit op gewin.
- keizer Decius (vanaf oktober 249) wilde de oude deugden van Rome herstellen.
 - in januari 250 ondertekende hij een **edict tegen de Christenen**
 - waarin hij beval dat de bisschoppen gedood moesten worden en
 - de overige Christenen gestraft en gefolterd moesten worden tot zij hun geloof zouden afzweren.

Cyprianus

De vervolging onder Decius (250)

- op 20 januari 250 stierf paus Fabianus de marteldood.
- Cyprianus dook onder.
 - ▶ zijn vijanden verweten hem dat.
 - ▶ hij bleef ondergedoken en gaf veel van zijn bezit aan ten bate van de armen.
 - ▶ een deel van de clerus werd afvallig, anderen vluchtten.
 - Cyprianus weigerde hen te betalen.
 - ▶ vanuit zijn schuilplaats spoorde hij de belijders aan en schreef grafschriften voor de martelaars.
 - 15 Christenen stierven in de gevangenis en één in de mijnen.
 - ▶ toen de proconsul in Afrika aankwam werd de vervolging veel intenser, ook kinderen en vrouwen werden slachtoffer.
 - ▶ sommigen werden tweemaal gefolterd, afgezet of verbannen en moesten van ellende gaan bedelen.

Cyprianus

De vervolging onder Decius (250)

- probleem van geloofsafval en libellatici
 - ▶ in Rome waren er afvalligen die naar de heidense tempels gingen om er te offeren
 - ▶ ook in Carthago viel de meerderheid van het geloof af.
 - sommigen offerden niet
 - maar verschaften zich libelli of certificaten dat zij geofferd hadden.
 - er waren duizenden van deze libellatici in Carthago.
- dit leidde tijdens de vervolging nog tot grote problemen
 - ▶ een aantal had geen berouw, anderen werden heretici,
 - ▶ de meesten vroegen later om vergeving en opname in de Kerk.
 - ▶ enkelen die geofferd hadden ondergingen alsnog de marteldood, bv. Castus en Aemilius.
 - ▶ enkelen begonnen aan de opgelegde boete.
 - ▶ het gebruik bestond dat een afvallige aan iemand die op het punt stond gemarteld te worden (een belijder) vroeg om vrede, d.w.z. verzoening met de Kerk
 - reeds bij Tertullianus in 197.
 - dit leidde tot excessen waarin alles goed gepraat werd en lapsi geen boete hoefden te doen.
- Cyprianus verzet zich hiertegen.

Cyprianus

De vervolging onder Decius (250)

- het bericht van de marteldood van paus Fabianus werd vergezeld van een anonieme brief van de clerus van Rome en beschuldigde Cyprianus ervan dat hij zijn kudde in de steek liet.
 - ▶ Cyprianus verdedigt zijn gedrag.
 - ▶ de vijf priesters die zich tegen hem verzetten lieten nu iedereen tot de communie toe die een aanbeveling van de belijders (martelaren die op het punt stonden te sterven) had.
 - ▶ op deze manier leken de belijders verzoening te geven aan allen die afgevallen waren
 - ▶ Cyprianus erkende wel de waarde van hun voorspraak, maar het kwam aan de bisschop toe om hen weer op te nemen in de Kerk.

Cyprianus

De vervolging onder Decius (250)

- hij stelde voor dat de *libellatici* weer met de Kerk verzoend zouden worden in doodsgevaar, maar dat de rest moest wachten tot het einde van de vervolging als concilies in Rome en Carthago hierover een besluit zouden nemen.
 - ▶ er schijnen nogal wat wonderen te zijn gebeurd waardoor afvalligen bang werden.
 - ▶ zo stierf een man op slag toen hij Christus afzwoer, een ander werd op slag gek nadat hij geofferd had
- rond september kreeg Cyprianus de steun van de priesters van Rome in twee brieven, geschreven door de beroemde Novatianus in de naam van zijn collega's.

Cyprianus

De synode van Carthago in 251.

- begin 251 werd de vervolging minder zwaar, dank zij het verschijnen van twee usurpatoren die de keizer de troon betwistten.
 - ▶ de belijders werden vrij gelaten en een concilie kwam samen in Carthago.
 - door de kwaadaardigheid van enkele priesters kon Cyprianus zijn schuiloord pas na Pasen (23 maart) verlaten.
 - ▶ hij schreef een brief naar zijn kudde waarin hij de ergste van de vijf priesters, Novatus en diens diaken Felicissimus aanklaagde.
 - ▶ op het bevel van de bisschop om met de verzoening van de lapsi te wachten tot na de synode antwoordde deze Felicissimus in een geschrift dat niemand contact mocht hebben met hen die aalmoezen van Cyprianus hadden aangenomen.

Cyprianus

De synode van Carthago in 251.

- hierop antwoordt Cyprianus in *De Ecclesiae Catholicae Unitate*.
 - ▶ in april las hij dit werk voor op het concilie tegen Felicissimus en Novatus die een nieuwe sekte vormden met veel aanhang.
 - ▶ hij heeft het hierin over de eenheid van de Kerk.
 - de eenheid waar het hier over gaat is niet zozeer de eenheid van de hele Kerk als wel die van een heel diocees met haar bisschop en van de bisschoppen onderling met Petrus.
 - ▶ Cyprianus leert hierin dat Jezus zijn Kerk gebouwd heeft op één enkele fundering, die het teken en garantie van haar eenheid is.
 - ▶ zoals Petrus het fundament is dat de hele Kerk bijeen houdt, zo doet de bisschop in ieder diocees hetzelfde.
 - ▶ met dit argument neemt hij de wortel van alle heresieën en schisma's weg.

Cyprianus

De eenheid van de Kerk.

- bij begin van het concilie (251) kwamen 2 brieven uit Rome.
 - ▶ een met de pauskeuze van paus Cornelius (251-253)
 - ▶ de ander met beschuldigingen over de nieuwe paus.
- Cyprianus las de eerste brief voor, de andere niet.
 - ▶ twee bisschoppen werden naar Rome gestuurd voor informatie, men wachtte met de erkenning van Cornelius.
 - intussen bereikte hen ook het bericht dat Novatianus, een van de meest vooraanstaande priesters in Rome, tot paus (i.c. tegenpaus) gekozen was.
 - ▶ twee Afrikaanse bisschoppen arriveerden die aanwezig geweest waren bij de pauskeuze van Cornelius en die de geldigheid van zijn verkiezing betuigden.
- vervolgens kwam het verslag van de gezanten uit Rome met een brief van Cornelius, waarin deze klaagde dat men hem in Afrika niet onmiddellijk erkend had
 - ▶ Cyprianus schreef naar Rome om zijn voorzichtig standpunt uit te leggen.
 - ▶ hij stuurde toen zijn twee traktaten *De Unitate* (251) en *De Lapsis* (251) mee.

Cyprianus

Het novatianisme

- veel belijders kozen onder invloed van Cyprianus de kant van Cornelius.
 - ▶ maar gedurende drie maanden was er grote verwarring.
 - ▶ geen enkele gebeurtenis uit deze vroege tijden onderlijnt zo het belang van het pausschap in West en Oost als dit conflict.
 - ▶ St. Dionysius van Alexandrië koos de kant van Cyprianus en spoedig keerden ook Antiochië, Caesarea, Jerusalem, Tyrus, Laodicea, Cilicië, Cappadocia, Syrië, Arabië, Mesopotamië, Pontus, en Bithynië, terug tot de eenheid.

Cyprianus

Het novatianisme

- Novatianus zond zijn eigen apostelen uit en stichtte her en der eigen kerken.
 - ▶ het ging aanvankelijk niet over heresie maar enkel dat Novatianus weigerde om de lapsi met de kerk te verzoenen nadat hij tegenpaus was.
 - ▶ het ging ook niet om een principiële kwestie aanvankelijk,
 - immers Novatus die in Carthago alle lapsi zonder boete opnam in de Kerk sloot zich bij Novatianus aan.
 - ▶ Felicissimus wist vijf afgezette bisschoppen bijeen te krijgen die een Novatiaanse bisschop voor Carthago wijdden, een zekere Fortunatus.
 - het was een soort partij van ontevredenen.
 - op termijn verdween zij echter.

Cyprianus

De lapsi (gevallenen)

- Het Afrikaanse concilie had besloten dat in geval van de lapsi ieder geval op zich bekeken moest worden en dat de libellatici terug in de Kerk opgenomen moesten worden na een lange tijd van boete, die hen zou toestaan om op het ogenblik van sterven de H. Communie te ontvangen.
 - ▶ dit was een harde beslissing.
 - ▶ een heropflakkeren van de vervolging die door veel visioenen werd aangekondigd leidde tot een nieuw concilie in de zomer van 252 of 253 waarin besloten werd om hen die boete deden opnieuw in de Kerk op te nemen om hen zo met de kracht van de Eucharistie te sterken tegen de beproeving.

Cyprianus

De lapsi (gevallenen)

- in deze vervolging van Gallus en Volusianus werd de Kerk van Rome opnieuw beproefd.
 - ▶ deze keer hield vrijwel iedereen stand, waarvoor Cyprianus hen prees.
 - ▶ rond juni 253 werd Cornelius verbannen naar Centumcellae (Civitavecchia) waar hij stierf.
 - ▶ hij werd door Cyprianus en de hele kerk als martelaar beschouwd.
- ▶ zijn opvolger, Lucius, werd onmiddellijk na zijn keuze naar dezelfde plek verbannen.
 - hij kon kort daarna naar Rome terugkeren waar hij op 5 maart 254 stierf en
 - werd opgevolgd door paus Stefanus op 12 mei 254 (254-257).

Cyprianus

Het herdopen van de heretici.

- Tertullianus (ca 160 - ca 230) had gesteld dat heretici niet dezelfde God en Christus hebben als de katholieken, daarom beschouwde hij hun doopsel als ongeldig.
 - ▶ deze visie had de kerk van N.-Afrika aangenomen op een concilie in Carthago onder Cyprianus' voorganger Agrippinus.
 - ▶ ook in het Oosten bestond de gewoonte (Cilicië, Cappadocië, en Galatië) om de montanisten die zich bekeerden te herdopen.
 - ▶ Cyprianus' hield het doopsel van heretici als niet geldig, incl. dat van de Novatianen.
 - ▶ het lijkt erop dat de bisschoppen van Mauretanië deze gewoonte van Afrika en Numidië niet volgden en dat paus Stefanus hen een brief gestuurd had waarin hij hun gewoonte prees, die immers overeenkwam met de praktijk van Rome.

Cyprianus

Het herdopen van de heretici.

- hier was dus een moeilijkheid.
- in de lente van 256 was er in Carthago een concilie van 61 bisschoppen die een brief schreven naar Rome waarin zij hun redenen om te herdopen uiteenzetten.
 - ▶ Paus Stefanus reageert hierop en stelt dat men geen nieuw doopsel mocht toedienen op straffe van excommunicatie
 - ▶ deze laatste brief aan de Afrikaanse bisschoppen bevatte zware dreigingen voor Cyprianus zelf
 - ▶ Cyprianus verzet zich in zijn brieven hiertegen

Cyprianus

Het herdopen van de heretici.

- In sept. 256 is er een uitgebreid concilie in Carthago
 - ▶ allen steunen Cyprianus en men spreekt niet over paus Stefanus.
 - ▶ de boodschappers die naar Rome gingen met de besluiten van het concilie werden niet eens audiëntie ontvangen en kregen geen gastvrijheid van de paus.
 - ▶ zij keerden onverrichter zake naar Carthago terug.
 - ▶ Cyprianus zocht steun in het Oosten.
 - ▶ Cyprianus stuurde zijn traktaat *De Unitate* tezamen met de hele correspondentie over het dopen naar Firmilianus, bisschop van Caesarea in Cappadocië.
 - ▶ midden november krijgt hij antwoord.
 - ▶ de toon van het antwoord is nog scherper dan die van Cyprianus.

Cyprianus

Het herdopen van de heretici.

- hierna horen we niets meer over de controverse.
 - ▶ kennelijk wist een interventie van Dionysius van Alexandrië bij paus Stefanus een schisma te voorkomen.
 - ▶ Paus Stefanus + 27 aug. 257 werd opgevolgd door Sixtus II (257-258), die communiceerde met Cyprianus.
 - ▶ de vraag komt niet meer aan de orde en is kennelijk opgelost.
- Cyprianus' fout bestond erin dat hij een foute conclusie trok uit het principe van de eenheid van de Kerk.
 - ▶ Men dacht nog niet aan het principe dat m.n. St. Augustinus later zou verwoorden, nl. dat Christus de eerste bedienaar is bij een sacrament en dat de geldigheid van de toediening van een sacrament niet afhankelijk is van de bedienaar.
 - ▶ (dit is impliciet het standpunt van paus Stefanus)
- het handopleggen bij heropname in de kerk
 - ▶ is voor Stefanus een daad van vergeving en
 - ▶ niet van (opnieuw) mededelen van de H. Geest zoals bij Cyprianus.

Cyprianus

Beroep op Rome.

- Ep. Ixviii werd naar paus Stefanus geschreven vóór de moeilijkheden.
- Diverse keren deed Cyprianus beroep op Rome en vroeg hij om raad.

Cyprianus

Zijn marteldood.

- Het Romeinse Rijk werd intussen ernstig bedreigd door Germaanse stammen.
 - ▶ deze dreiging leidde tot een nieuwe vervolging onder Valerianus (253-260).
 - ▶ in Alexandrië werd St. Dionysius verbannen.
 - ▶ op 30 augustus 257 werd Cyprianus voor de proconsul Paternus geleid.
 - het verhoor is bewaard gebleven in het eerste deel van zijn martelaarsacte.
 - hij belijdt zijn geloof.
 - hij weigert de namen van zijn priesters te noemen.
 - on september wordt hij naar Curubis (Kourba) verbannen, in het gezelschap van zijn diaken Pontius.

Cyprianus

Zijn marteldood.

- In augustus 258 hoorde Cyprianus dat paus Sixtus op 6 augustus de marteldood stierf in de catacomben tezamen met vier diakens, ten gevolge van een nieuw edict dat bepaalde dat bisschoppen, priesters en diakens onmiddellijk gedood moesten worden, dat senatoren, ridders en anderen van hoge rang hun bezittingen verloren en dat indien zij zouden volharden, zij ook gedood werden, enz.
- De nieuwe proconsul Galerius Maximus stuurde Cyprianus terug naar Carthago, waar hij in zijn eigen tuin op het vonnis wachtte.
 - ▶ velen spoorden hem aan om te vluchten.
 - ▶ nu had hij echter geen visioen dat hem aanspoorde om dat te doen.
 - ▶ hij wilde blijven om de anderen te steunen.

Cyprianus

Zijn marteldood.

- Toen Galerius terugkeerde in Carthago werd Cyprianus overgebracht naar het huis van de eerste princeps waar hij de nacht doorbracht in gezelschap van zijn vrienden. Op de morgen van de 14de verscheen hij voor de rechtbank. Hij weigerde te offeren. De proconsul veroordeelde hem tot onthoofding, waarop het verzamelde volk riep, “onthoofd ons met hem!” Hij werd naar een laagte in het terrein tussen een paar bomen gebracht, Veel mensen klommen in die bomen. Cyprianus deed zijn mantel uit, knielde en bad. Dan nam hij zijn dalmatiek, gaf die aan zijn diakens en wachtte in zijn linnen tuniek op de beul. Hij beval dat de beul 25 goudstukken moest krijgen. De broeders legden handdoeken en andere doeken voor hem om zijn bloed op te vangen. Hij deed zichzelf de blinddoek om geholpen door een priester en een diaken, die allebei Julianus heetten. Na de onthoofding liet men zich lichaam liggen om aan de nieuwgierigheid van de heidenen tegemoet te komen. ‘s Nachts droegen de broeders hem weg onder het licht van kaarsen en fakkels, in gebed en triomf, naar het kerkhof van Macrobius Candidianus in de wijk Mapalia. Hij was de eerste bisschop van Carthago die de martelaarskroon verwierf.

Cyprianus

Zijn geschriften.

- van Cyprianus zijn 81 brieven bewaard
 - ▶ waarvan 62 van hem persoonlijk en
 - ▶ 3 in naam van synodes.
 - ▶ er werden ook andere brieven ten onrechte aan hem toegeschreven.
- hij was de eerste grote orthodoxe Christelijke Latijnse schrijver
 - ▶ immers Tertullianus verviel tot heresie.
- hij schreef hij een groot aantal werken en brieven.

Cyprianus

Zijn leer.

- Het weinige dat we over de **H. Drievuldigheid en de incarnatie** vinden is naar latere standaards correct.
- Hij schrijft over **het doopsel, de werkelijke tegenwoordigheid, het misoffer, het doopsel van kinderen**
- Over **boete** is hij zoals alle auteurs uit de oudheid duidelijk,
 - zij die van de Kerk gescheiden zijn door zonde kunnen enkel terugkeren door een nederige belijdenis bij de priester(s)
 - gevolgd door een vergeving door de bisschop (ook priesters, en in geval van nood de diaken <dit is theologisch niet correct>).
- Cyprianus werd pas Christen kort voor zijn bisschopswijding.
- hij kende geen Grieks.
- voor hem was **Rome het centrum van eenheid** in de Kerk en
- is Rome immuun voor heresie.

Cyprianus

Over de eenheid van de Kerk (excerpt)

4. De Heer zei tot Petrus: “Op mijn beurt zeg ik u: Gij zijt Petrus; en op deze steenrots zal Ik mijn Kerk bouwen en de poorten der hel zullen haar niet overweldigen. Ik zal u de sleutels geven van het Rijk der hemelen en wat gij zult binden op aarde, zal ook in de hemel gebonden zijn en wat gij zult ontbinden op aarde, zal ook in de hemel ontbonden zijn.” (Mt. 16,18.19)

Op één man bouwt Hij Zijn Kerk, en ook al geeft Hij dezelfde macht aan Zijn apostelen na de verrijzenis als Hij zegt: “Zoals de Vader Mij gezonden heeft, zo zend Ik u.’ Na deze woorden blies Hij over hen en zei: ‘Ontvang de heilige Geest. Aan wie ge de zonden vergeeft, zijn ze vergeven, en aan wie ge ze niet vergeeft, zijn ze niet vergeven.’” (Joh. 20,21-23) toch heeft Hij om de eenheid duidelijk te maken door zijn gezag de oorsprong van die eenheid bij één man gelegd.

Cyprianus

Over de eenheid van de Kerk (excerpt)

Zeker waren de rest van de apostelen gelijk aan Petrus en begiftigd met een gelijke deelname in de opdracht en de macht, maar het begin komt van eenheid, opdat de Kerk van Christus als één getoond wordt. Deze ene kerk, wordt in het boek Hooglied aangeduid door de persoon van de Heer, als Hij zegt: “zoals mijn duifje, mijn schoonste, is er maar één, zoals zij de enige was voor haar moeder, de lieveling van wie haar baarde”. (Hgl. 6,9)

Wie deze eenheid niet bewaart kan die denken dat hij het geloof bewaart? Kan hij die deze Kerk tegenwerkt en weerstaat denken dat hij tot de Kerk hoort, als ook de zalige apostel Paulus hetzelfde leert en een uiteenzetting geeft over het sacrament van de eenheid als hij zegt: “één lichaam en één Geest, zoals gij ook geroepen zijt tot één en dezelfde hoop waarvoor Gods roeping borg staat, één Heer, één geloof, één doop, één God”. (Ef. 4,4-6)

Cyprianus

Over de eenheid van de Kerk

5 Deze eenheid moeten wij stevig houden en verdedigen, bijzonder wij bisschoppen die toezien op de Kerk, opdat wij mogen tonen dat het bisschoppencollege één en onverdeeld is. Laat niemand de broederlijkheid bedreigen door te liegen; laat niemand de waarheid van het geloof schaden door een verkeerd handelen. De Kerk is één die door een toename van vruchtbaarheid zich wijd en zijd in de menigte uitbreidt, zoals er vele stralen van de zon zijn, maar slechts één licht, en zoals er veel takken aan een boom zijn, maar de sterkte ervan is één en gebaseerd op zijn stevige wortel, en zoals er veel stromen vloeien uit één bron en alhoewel een menigte waters verspreid lijken te zijn vanuit de overvloed van de overlopende aanvoer toch blijft de eenheid bewaard in de oorsprong.

Cyprianus

Over de eenheid van de Kerk

Neem een straal zonlicht weg van het lichaam van de zon en zijn eenheid wordt niet verdeeld en er ontstaat geen verdeeldheid in zijn licht. Neem een tak van een boom, het afgebroken hout kan geen vrucht meer voortbrengen; sluit een stroom af van zijn bron, de stroom die afgesloten is droogt op. Zo straalt de Kerk die baadt in het licht van de Heer haar stralen uit over de hele wereld, maar het is slechts één licht dat overal verspreid wordt en de eenheid wordt niet van het lichaam gescheiden. Zij spreidt haar takken uit over de hele wereld in vruchtbare overvloed; zij strekt haar rijk stromende stromen wijd en zijd uit, maar haar hoofd is één en haar bron is één, en zij de ene moeder die overvloeit van vruchtbaarheid. Uit haar schoot zijn wij geboren, met haar melk worden we gevoed en door haar Geest tot leven gewekt.

Cyprianus

Over de eenheid van de Kerk

6 De bruid van Christus kan geen overspel bedrijven. Zij is onbevlekt en kuis. Zij kent één huis. Met kuische bescheidenheid bewaakt zij de heiligheid van één bed. Zij bewaart ons voor God. Zij verwijst de kinderen die zij voortbracht naar het koninkrijk. Wie van de Kerk gescheiden is en verbonden met een overspelige is gescheiden van de beloften van de Kerk, en ook zal hij die de Kerk verlaten heeft de beloning van Christus niet bereiken. Hij is een vreemdeling, hij is profaan, hij is een vijand. Hij kan niet God tot vader hebben die niet de Kerk tot moeder heeft. Als degenen die niet in de ark van Noach waren konden ontsnappen dan kan ook hij die buiten de Kerk is ontsnappen. De Heer waarschuwt: “*Hij die niet met mij is is tegen mij en wie niet met mij bijeenbrengt, verstroot*”. (Lc. 11,23)

Cyprianus

Over de eenheid van de Kerk

Hij die de vrede van Christus en de eenheid verbreekt handelt tegen Christus. Hij die buiten de Kerk bijeenbrengt verstrooit de Kerk van Christus. De Heer zegt: “*Ik en de Vader, wij zijn één*”. (Joh. 10,30) En opnieuw wordt er van de Vader en de Zoon en de H. Geest geschreven: “*En deze drie zijn één*”. (1 Joh. 5,7 ?!) Gelooft er iemand dat deze eenheid die komt van de goddelijke vastheid (firmitas), die nauw verbonden is met de hemelse sacramenten (geheimen) in de Kerk gebroken kan worden en gescheiden door de verdeeldheid van de wil van tegenstanders? Hij die de eenheid niet houdt, houdt de wet van God niet. Hij houdt het geloof van de Vader en de Zoon niet. Hij houdt niet het leven en het heil.

Einde

